

AALBORG UNIVERSITET

Udkast

Aalborg Universitet
Postboks 159
9100 Aalborg

Referat af møde i aftagerpanelet, arkitektur

Sagsbehandler:
Anne Christoffersen
Telefon: 9940 9680
Email: achr@create.aau.dk

Torsdag den 3. oktober 2019

Rendsburggade 14, Aalborg

Dato: 22-10-2019
Sagsnr.: 2019-412-01234

Deltagere: Lars Juel Thiis, Jan Fritsdal, Søren Tortzen, Camilla Brunsgaard, Tenna Doktor Tvedebrink

Afbud: Bodil V. Henningsen, Michael Lauring, Torben Skovbjerg Larsen, Isak Worre Foged, Hanne Tine Ring Hansen

Øvrige deltagere: Anne Christoffersen (referent)

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

2. Velkommen til aftagergruppen og kort om uddannelsen

Tenna Doktor Tvedebrink (TDOT) bød velkommen til møde i aftagergruppen på arkitektur-delen. Der var en præsentationsrunde af mødedeltagerne.

TDOT gav en kort introduktion til den nye organisering, der gør, at uddannelserne er flyttet ind under institutterne, hvor uddannelserne tidligere var knyttet op under en "skole". Den ny organisering giver god mening i forhold til, at institutterne er der, hvor underviserne er ansat, men der kan dog være tilknyttet undervisere fra flere institutter til en uddannelse.

Nis Ovesen, som stod for introduktionen af mødet, er den overordnede ansvarlige for uddannelserne under institut for Arkitektur og Medieteknologi.

3. Studieordningsrevision

TDOT introducerede aftagerpanelet til forslaget til den kommende opbygning af uddannelser ved at uddybe og forklare forskellene fra den nuværende til den kommende opbygning.

Rammen for proces omkring studieordningsrevisionen har bestået af forskellige elementer:

Pålæg fra øverste studieledelse omkring implementering af læringsmål på:

- PBL kompetencer (2020), herunder kompetencer inden for projektledelse
- Digitale kompetencer (2021), herunder IT kompetencer i de tidlige designprocesser

Specialiseringsregel:

- Der blev arbejdet med afsæt i specialiseringspolitikken i starten af studieordningsrevisionsprocessen, men den blev under processen sat på hold. Der er dog stadig spor af det arbejde i forslaget til den nye studieordning.

Sprogændring:

- Har ikke være relevant for A&D uddannelserne.

Forsimpling:

- Færre kurser og større projektenheder. Det er egentlig en tilbagevenden til tidligere modulopbygning. Der skal være mere fokus på formgivning via hurtige overslag/simulering og ikke ren beregning.

Fleksibilitet:

- Der er lagt op til større mulighed for at tegne sin egen profil i uddannelsen – smage på flere fagligheder. ARK/URB vil være langt mindre adskilt i den ny BA studieordning, dette bl.a. udtrykt i valgfagene på BSc06. Det også med tanke på, at flere dimittender med baggrund i urban design hurtigere kommer i arbejde, så vi gerne skal have flere studerende til at vælge den vej.

Bæredygtighed:

- Der er to gange i den nuværende studieordning specifikt nævnt bæredygtighed, men det skal gennemsyre hele uddannelsen - det skal foldes ud i social bæredygtighed, cirkulær økonomi m.m.

Der arbejdes generelt meget med, at undervisningen i uddannelsen ikke er splittet op i tekniske kurser og formgivningskurser, men der er tale om integreret design og integreret formgivning. På baggrund af det nye forlængede retskrav på tre år til optag på en kandidatuddannelse, skal det tænkes at bachelorer kan forlade uddannelsen efter de tre år og evt. først komme tilbage tre år senere. De skal med det i sigte komme ud med en bred baggrund fra bacheloruddannelsen. Derimod skal der på kandidatdelen sættes ind på det mere eksperimentelle og tættere inddragelse i forskningsmiljøerne.

Aftagerpanelet drøftede på den baggrund den reelle mulighed i, at der er et arbejdsmarked for bachelorer. Der var enighed om, at det kunne være svært at se den mulighed, og at det forlængede retskrav også kunne ses med tanke på at mixe uddannelser mere ved at tage anden overbygning end den elementære.

Aftagerpanelet havde følgende feedback og forbedringsforslag til uddannelsen:

- Skabe viden om fasestyring
- Skabe viden om arbejdsmarkedet og opgaverne her
- Øget mulighed for praktikforløb, også i forårssemestre og på bachelor-niveau. Der kan være tale om kortere forløb, hvor den studerende blot agerer føl og får en fornemmelse for arbejdet
- Øget fokus på bæredygtighed – anvende bæredygtighed som et fundament og inddrage forskellige fagligheder i opgaveløsning. Bæredygtighed kan binde/kæde alle elementer af faget sammen.
- Øget fokus på tværfaglighed – der er for tiden meget store projektteams i virksomhederne, som spænder bredt fagligt. Og der skiftes ofte hold alt efter projekt, så CV'et har fået øget vægt.
- Øget fokus på helhedstænkning – også inddrage landskabet/landet, så der bliver tale om rural design og ikke kun begrænset til urban design. Der ligger et stort potentiale ude i landskabet.

Aftagerpanelet drøftede, at der er fokus i kommunerne (alle kommuner ud over de 4-5 største kommuner) på et fremtidssigte – på hvordan de ser sig som kommune i fremtiden. Og i de lidt mindre kommuner er der potentiale i at tænke landskab og landområder. Det blev også drøftet, at kommunerne ikke længere har arkitek-

ter siddende, de køber sig til, at nogen tænker udviklingen for kommunen, bl.a. hos rådgivende ingeniørvirksomheder (bygherrerådgivning) og konsulentfirmaer. Her kan såvel arkitektur som urban designerne komme i spil, men de skal dog klædes på til at udføre bygherrerådgivning, da det er komplekst område.

Det blev tilkendegivet, at denne drøftelse ville have været god med urban designerne om bordet også.

Det blev også fremhævet at for at synliggøre ovenstående muligheder, så skal der inddrages folk ude fra i workshop og forelæsninger.

Aftagerpanelet drøftede desuden overordnet uddannelsens identitet og fagprofil. Der var enighed om, at der ikke blev skelet til titel men til den faglighed, som man kom med som studerende. Det blev dermed understreget, at uddannelsen ikke skulle til at uddanne arkitekter og ligge sig i konkurrence med arkitektskolerne, men derimod holde sig til det eksisterende – som der blev sagt, der er så meget plads på den anden boldbane. Studerende med en kandidatuddannelse i arkitektur kommer ud med en forståelse for både det ingeniørmæssig og arkitektoniske, og kan dermed begå sig i jobs inden for rådgivning. En af aftagerne udtalte, at det ikke er vigtig med MAA titel, det vigtige er den helhedsorienteret designforståelse. Det blev også bemærket, at dynamikken omkring MAA fagligheden er svindende for Aalborg området. Baggrunden i faglighed har også ændret sig for underviserne på uddannelsen, og de studerende får allerede en anden type vejledning i dag med et fokus på det integrerede.

4. Employability

Aftagerpanelet var enige om, at praktikforløb er afgørende for at komme i job. Aftagerne kunne berette, at de A&D'er, de har ansat, alle har været i praktik hos dem også. Det er underviserens intention at skubbe de studerende bredere ud i private og offentlige virksomheder, ud over tegnestuer. I den sammenhæng kunne det måske være lidt svære med praktik i kommunerne, da det er vigtigere for urban designerne. Kommunerne har i dag så mange byudviklingsprojekter m.m., som skaber job for dem, blev det pointeret.

Aftagerne bemærkede, at der kan være en problematik omkring udenlandske studerende og deres jobmuligheder, da fx de lokale bygherre ikke kan forventes at tale engelsk. Der skal være en villighed i at lære dansk, men en international mangfoldighed er positiv. Markedsføring for rekruttering til uddannelsen burde jf. aftagerne ikke kun være målrettet de nordiske lande.

De udenlandske studerende optages på cand.tech.-uddannelsen og den møder kritik i nogle lande. Uddannelsen giver ikke titel af arkitekt (MAA) eller titel af civilingeniør. En af aftagerne har erfaring fra egen medarbejder, som er træt af cand.tech. titlen og er ved at søge om MAA titel.

Aftagerpanelet drøftede også ledighedstallene, som var skitseret i introduktionsdelen. Og her blev nævnt, at der også bør være større sammenligning af ledighedstallene op mod arkitekter frem for blot ingeniører.

Aftagerne kunne informere om en afmætning i markedet og om fyringsrunder rundt omkring, som givetvis kunne ramme de nyuddannede.

5. Samarbejde med erhvervslivet

TDOT spurgte ind til opmærksomhedspunkter set fra deres perspektiv:

- Ingeniør firmaer opkøber arkitektfirmaer
- ABR – kommende krav
- Dagslysanalyse – ikke så toneangivende tidligere
- Specialister – men har helhedsbetragtning
- 10-20 % bæredygtighed i alle projekter
- Certificerings ordninger – diamant certificering m.m.
- Bæredygtighedsledere, som evt. nyt begreb
- DGNB konsulenter

Det bemærkedes også, at trods melding om at MAA titel ikke er af betydning, så er det ikke i alle fora'er, at det er sådan. I konkurrencer/udbud m.m. kan det være relevant.

Aftagerne nævnte forskellige samarbejdsformater, herunder at være en aktiv spiller i undervisningen i samspil med undervisere fra universitetet. Det kunne gå specifikt på projektvejledning – feedback på koncept, som en af aftagerne havde erfaring med. Aftagerne erkendte, at det kunne knibe med forberedelsestid, så en facilitator rolle var mere egnet for dem, på arbejdsmetoder mm. De traditionelle forelæsninger har også deres berettigelse, var der enighed om. Det at blive mødt med kritik af en udefrakommende kan være konstruktivt, og det bliver ofte givet i store grupper (kollektivt) og ikke til den enkelte studerende.

Der er grad af mesterlære i uddannelsen, så det er vigtigt at få praktikere ind, hvilket netop også blev drøftet på de nylige selvevalueringsmøder meddelte CBRU. Aftagerne sluttede op, da de er det første led til at mærke forandring og ny udvikling i branchen. Universitetet skal have aftagerne med for at følge samfundets udvikling, for det er de et billede på.

6. Afslutning og evaluering

Aftagerne var åbne for både at afvikle aftagerpanelmøder på universitetet og ude hos de enkelte virksomheder. Det kunne også sagtens arrangeres med hele aftagerpanelet, var meldingen.

Aftagerne kunne ønske sig mere feedback – gerne via mail med information. De går ikke nødvendigvis på hjemmesiden for at orientere sig eller er på de sociale medier og følger uddannelsen den vej.

TDOT anerkendte dette og kunne forsikre, at de gode input og indspark blev anvendt trods lidt tavshed omkring det.

TDOT takkede af.